

Financiering energiemaatregelen particuliere woningen

Als voorzitter van de GEA-tafel Energiebesparing burgers is de GNMF enigszins verrast door deze Statenbrief. Bij de energietransitie in de sector particuliere woningen is het financieren van energiemaatregelen een van de knelpunten. De GNMF vindt de volgende zaken van belang:

- daadwerkelijk focussen op een Esco (Energieservicecompany of energiedienstenbedrijf), waarvan het Woningabonnement een van de concepten is;
- het financieel garant staan bij Verenigingen van Eigenaren (VvE's) ten behoeve van investeringen in energiemaatregelen;
- een lobby richting landelijke overheid op financieringsinstrumenten, zoals gebouw gebonden financiering.
- Het verhogen van de leencapaciteit (verlagen van de rente) zal in onze ogen geen belangrijke impact hebben. De verduurzaming van woningen door burgers die al voldoende financiële middelen hebben, zal iets worden versneld. De (lagere) middeninkomens worden hier echter niet mee ondersteund.

Dreigende wildgroei zonneparken vraagt regie

De energie- en klimaatopgave in Gelderland is enorm. Het is daarom goed nieuws dat er nu een gunstige markt is voor de aanleg van grootschalige zonneparken.

De vele plannen geven echter ook reden tot zorg. In de race tussen (internationale) ontwikkelaars om grondposities in te nemen, is een zorgvuldige locatiekeuze vaak niet aan de orde. Daken en industrieterreinen blijven achter, terwijl we daar eigenlijk mee zouden moeten beginnen. Dat heeft niet alleen te maken met duurzaam ruimtegebruik, maar ook met de vraag: waar wordt de meeste energie verbruikt? Bovendien dreigt de winst van de zonneparken grotendeels uit de streek te verdwijnen.

Als we niet oppassen, gaat het bij zonneparken net als bij windenergie: verzet van omwonenden en natuur- en landschapsorganisaties. Zoals in Kerk-Avezaath, waar de dreigende kap van een boomgaard voor aanleg van een zonnepark tot protesten leidde. De gemeente Tiel besloot het plan aan te houden, een klankbordgroep denkt daar nu mee over beleid. Meer gemeenten stellen nu beleidskaders op, maar andere gemeenten zijn blij met élk initiatief: een makkelijke manier om een stukje van de energie-opgave binnen te slepen. Nóg weer andere gemeenten houden zonneparken in het buitengebied juist tégen.

Inmiddels stromen de verzoeken voor medewerking aan zonneparken binnen bij gemeenten. Het is urgent om daar zorgvuldig mee om te gaan. Het zou o.i. goed zijn als de Provincie Gelderland met een globaal kader danwel een handreiking of ondersteuning komt, waarbinnen gemeenten hun eigen beleid kunnen maken. De kaders die zijn opgesteld door de noordelijke provincies kunnen als voorbeeld dienen. Ook de Handreiking Zonnevelden, die we als GNMF hebben opgesteld, kan helpen. Het gaat hierbij om het hanteren van een 'zonneladder' voor zorgvuldig ruimtegebruik,

goede landschappelijke inpassing, participatie van de bevolking bij de te maken keuzes en het zoveel mogelijk laten terugvloeien van de opbrengsten in de omgeving.

Natuurbegraven

GS stelt voor om hogere grafdichtheden toe te staan bij natuurbegraven in het Gelders Natuur Netwerk (GNN)]. De GNMF is hier geen voorstander van, omdat bij hogere aantallen per ha al snel sprake is van de hoofdfunctie begraafplaats en de belevingswaarde van de potentiële natuurbezoeker negatief wordt beïnvloed. In 2016 heeft de GNMF, in haar inspraakreactie op het ontwerp Actualisatieplan Omgevingsvisie/Omgevingsverordening Gelderland, aangegeven dat voor natuurbegraafplaatsen een maximum ingesteld zou moeten worden van 150 of 200 graven per ha. Daarnaast vindt de GNMF, zoals we ook in het verleden hebben aangegeven, dat natuurbegraven bij voorkeur moet plaatsvinden in de Groene Ontwikkelzone, zodat daar tegelijkertijd de natuurdoelen gerealiseerd kunnen worden. Tot op heden heeft het 'ja, graag-mits beleid' in de Groene Ontwikkelzone namelijk nog onvoldoende geleid tot een daadwerkelijke kwaliteitsslag en omvorming van gronden richting de beoogde natuurdoelen. Een voorbeeld van hoe het wel op een juiste manier kan, hebben we onlangs in de krant kunnen lezen, waarbij Zusters van de abdij Koningsoord in Arnhem op een voormalige maisakker pal tegenover de abdij een natuurbegraafplaats beginnen en daarmee natuur creëren.

Compensatie bij hogere grafdichtheden

Als u er echter wel voor kiest om de grafdichtheid te verhogen, zijn wij van mening dat er ook relatief meer compensatienatuur en/of kwaliteitsverbetering kan worden gevraagd. Een hogere grafdichtheid zorgt immers ook voor meer inkomsten. Dat betekent dat als bij een grafdichtheid van 150 graven/ha de

ontwikkeling van 1 ha nieuwe natuur, resp. 5 ha kwaliteitsverbetering geldt, evenredig geldt:

- ontwikkeling van 1,75 ha nieuwe natuur, resp. 8,5 ha kwaliteitsverbetering bij een grafdichtheid van 250 graven/ha
- 3,5 ha nieuwe natuur, resp. 17 ha kwaliteitsverbetering bij een grafdichtheid van 500 graven/ha

Vraagtekens bij het onderzoek

De provincie heeft een onderzoek laten uitvoeren naar de effecten van natuurbegraven op natuur en milieu. De conclusies die hieruit getrokken worden, zijn gebaseerd op één praktijksituatie. Dit is wat mager. Beter zou het zijn om uw beleid te baseren op onderzoek naar meerdere praktijksituaties. Daarnaast hebben wij de indruk dat de onderzoekers van Alterra veel terughoudender zijn t.a.v. het uitbreiden van grafdichtheden, in vergelijking tot wat GS nu voorstellen.

Maximum aantal locaties

De GNMF is voor wat betreft de ontwikkeling van natuurbegraven voorstander van een 'hand aan de kraan' beleid. Laten we niet dezelfde vergissing maken als met recreatierterreinen in natuurgebieden. Lang geleden extensief begonnen als boscampings op allerlei plekken, daarna steeds intensiever benut en tot slot uitgegroeid tot dorpjes en enclaves met grote problematiek rond handhaving, illegaliteit, verstoring van bodem en de natuur. Wij stellen daarom voor om een maximum te stellen aan het aantal mogelijke locaties voor natuurbegraven, deze gelijkmatig te verspreiden en goed te monitoren. Nu al worden inwoners op sommige plaatsen geconfronteerd met meerdere initiatieven in dezelfde omgeving zoals bij Epe en Heerde. Meer sturing vanuit de provincie is daarom gewenst.

Geen permanente bouwwerken in GNN

De GNMF vindt tot slot dat in de omgevingsvisie/omgevingsverordening nadrukkelijker moet staan dat permanente

voorzieningen en/of bouwwerken in het GNN t.b.v. natuurbegraven niet mogelijk zijn. De tekst die nu in de omgevingsvisie in paragraaf 4.3.1.2.3.1 van de Verdieping daarover staat opgenomen is namelijk tweezijdig uit te leggen.